

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
1 kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lap szétküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

A Fehér Asszony.*)

Mint a fecske a ház pereméhez, úgy fészkelte a koronás bécsi várkastély falai közé ósattyákról szálló hitnek hagyományos erejével, a csodálatos rege a Fehér Asszonyról, ki századok óta kísértő alakja az ódon várkastélynak. Nem az ártalmas kísértetek közül való származása. Hanem inkább szomorú tekintetével, néma, hangtalan megjelenésével inteni, előre figyelmeztetni akarja a császári háznak lakóit, hogy felette a veszedelem, a szerencsétlen ég fekete szárnyait lebegteti. És hogy a Habsburgoknak büszke családját romlás fenyegeti megint.

De mindig szomorubb, mindig busabb a megjelenése, mert a családhoz tartozó magas emberek nem akarják előre jósoló szomorú tekintetét, néma, hangtalan megjelenését soha, soha megérteni. Csak midőn a váratlan balszerencse, az orvul támadó véres veszély újból letört a büszke, az ősi Habsburgfáról gyümölcsökkel terhes fiatal, erős galyat vagy gyöngye, mézes, harmatos, mindenektől imádott szépséges virágot, sűgva-bűgva, csak akkor ujul fel megint a házhoz tartozó belső emberek ajkán a bekövetkezett gyásznapon borzongva a regeszerű szó a Fehér Asszony tűnő, légies alakjáról, mely jelenésével, szomorú tekintetével azonban hiába próbálta előre felébreszteni a körültekintést, az éber, minden suhanásra, minden zörrenésre jól vigyázó óvatosságot és örökösödést.

Hiába! Hiába! . . .

*

Óreg királyunk mióta viseli az országlás nehéz gondjait, aranyos korona alatt a legtöbbször tövis-koszorút, azóta kilencszer kelt híre, burgbéli bársony ruhás belső lakájoknak ajakán lopva sugdossott híre Fehér Asszony tűnő megjelenésének. És a büszke Habsburg családot kilenc esetben sujtotta irtózatossá sebbel az erőszakos, a természetellenes, a balsors csapásaszerű halál. Mely szakított két soha be nem hegedő sebet is királyunknak és a magyar nemzetnek szívében, midőn zord kezével titokzatos módon letörte az ősi fáról az erős, a gyümölcsöktől terhes fiatal ágat, Rudolf királyfit és midőn most legutóbb a legkíméletlenebb, legváratlanabb kegyetlenséggel leszakajtá imádott király-

nénkat, Erzsébetet a gyöngye, az égi harmatos, a mézbalzsamos, megáldott, szépséges letört virágot.

Kilencszer ezt a rémes, fenyegető veszélyt jelentette meg a burgban kísértő Fehér Asszony, kinek szomorú tekintetét, néma, hangtalan megjelenését a halottak országában immár megérték a korán sirjába dőlt erős királyfi és a véresszívű királyné, kik most menyei szerelemmel ölelik egymást, vidámulva egymás látásán. Fehér Asszony azt akarja, azt akarta nekik szellem jelenésével megmondani:

— Felséges vérek! Veszély fenyegeti felkent, népek szeretetével megáldott fejteket. Ámde van még mód elkerülni ezen megborzasztó, titokzatos hatalmu csapást. Hagyjátok ti az idegen földet, az idegen földnek mesterséges pompáit, hol mérget lehel felétek még a hajlongó virág is, de építetek állandó tűzhelyet magatoknak a hü magyarok Tiszától, Dunától megöntözött földjén. Ottan felkent fejeteknek egyetlen hajszála nem eshet a porba, mert a rajongó szeretet és a hűség, melyet Istenfiúnak anyja ültetett magyarjaitoknak a szívébe, örökösödik ottan lépéseitek felett, még lábaitoknak nyomára is igaz szeretetből, de nem parancsszóra, álmos, közömbös módon, mint a kapzsi osztrák alabárdos. Biztos, bátor, meleg tűzhelyeteket Budavárban alapítsátok meg hü magyarok hatalmas, nemes, tiszta népe között, hogy ezt akarta nekik mondani szomorú tekintetével a burgban kísértő Fehér Asszony, a halottak országában véres homloku erős királyfi és véresszívű szép királyasszony most már jól megértik a néma szellemi jelenést, hisz az ő szívüket is mindig legjobban, legmelegebben vonzotta ez a vadvirágos, szép magyar föld, ez a hűség, ez a szerető szép magyar nép, miért nem is telepedtek hát közéjük, kél szellemajkukon a titkos fohász, bár atyjok, a legjobb férj, a legjobb király, a nemes öreg ember megértené most Fehér Asszonynak szomorú tekintetét, ki ekkor valahára maga is elnyugodhatna halottak országában . . .

Hiába, hiába. Ő sem fogja megérteni. És felhetünk egy naptól, midőn újból híre kél amaz alattomos osztrák földön burgbéli bársonyruhás lakájesapat ajakán, akik borzongva sugdossák majd:

— Megjelent ismét! Látták a Fehér Asszonyt, vaj' mely veszedelem környékezi a Habsburg házat? És egyik idegen sötét lélek gyanuval méregeti a másikat, hogy

vajjon közülök ki rejtegeti a mérget, ki rejtegeti a tört, az orgyilkos erőszakot, melyek által elpusztult királynénk és királyunk egyetlen fia, a legbüszkébb levante.

Ifju Móríc Pál.

Erzsébet királyné halála.

Pécs, 1898. szept. 16.

Ravatalán fekszik Bécsben a magyarok Nagyasszonya. A mai nap az utolsó huszonnégy óra, melyet még királyi pompában tölt otthon; ma még népeié, a kik ravatalához bucsujárást tartva, úgy bucsuznak el tőle zokogás között, utoljára, örökre!

Az ország küldöttei ott vannak ravatalánál; a magyar nép koszoruit viszik lábaihoz, azokat a koszorukat, melyeknek utolsó levele is a szeretet, a hódolat, a kegyelet és imádat kifejezője; azokat a koszorukat, melyek harmatosak könyeinktől, a könyektől, miket itthon hullajtottunk rájuk szeretett királynénkért.

Bécs készül a temetésre, mi pedig tovább gyászolunk, újabb és újabb jelét adva a gyásznak, melybe borított bennünket a királyné halála.

A királynéé, ki ott fekszik ma ravatalán s dobogni megszűnt jószágos szíve, nem mosolyog szelíd ajka s nem fénylenek örök sötétségbe vesző szemei! . . .

A mai nap eseményeiről tudósításaink a következők:

A király a koporsónál.

Budapest, szeptember 16-án. — Mikor a királyné koporsója tegnap este a kápolnába megérkezett, azok, akik a kápolnában jelen lehettek, mélyen megrendítő jelenetnek voltak tanúi.

A király megtörve, meghajlott fővel, de látható izgatottsággal várta a koporsót. Mikor a lakájok megjelentek és vállukon hozták a koporsót, a király mélyen megrendülve nézte a menetet. Majd olyan megindulás vett rajta erőt, hogy zsebkendőjével eltakarta arcát és hangosan zokogott.

A koporsót elhelyezték a kápolnában s a beszentelés alatt az uralkodó nem tudta elfojtani könnyeit. Oda lépett a koporsó fejéhez. Mély csend volt a kápolnában s csak az ősz uralkodó hangos zokogása volt hallható.

A jelenvolt személyzet és az udvartartás tagjai sem tudták visszafojtani sírásukat.

A király végre lehajolt a koporsóhoz és fejénél kétszer megcsókolta a hideg ér-

*) Ifj. Móríc Pálnak a »Szegedi Napló« hasábjain megjelent, költői lendülettel írt cikkéből vesszük át ezt a szép részletet.

cet. Csak most tudott kevésbé erőt venni megindulásán. Oda lépett a királyné udvartartásának tagjaihoz és mindegyikkel kezét fogott. Sztáray grófnővel, aki a királynét megsebesülése óta pillanatra sem hagyta egyedül, hosszasan beszélgetett. Azután teljesen megtörve, meghajolva távozott a kápolnából s kocsira ülve elhajtattott Schönbrunnba.

Koszorúk a koporsón.

Budapest, szept. 16. *Windischgraetz* herceg, *Fuchs*, az osztrák képviselőház elnöke és *Lueger* polgármester ma koszorúkat tettek a királyné koporsójára.

A honvédelmi miniszterium nevében *Fejérváry* báró, miniszter, díszes koszorút helyez a ravatalra, melynek szalagján ez a fölírás olvasható: „Az imádott Erzsébet királynénak a magyar honvédelmi miniszterium.”

A koporsó látogatása.

Budapest, szept. 16. — *Hornig* báró veszprémi püspök, a királyné kancellárja, ma reggel végezte a kis beszentelést, mire a közönséget bebocsájtották. Három oltáron délig szakadatlanul gyászmiséket mondtak.

Az utcán rengeteg néptömegek tolongnak. A Burg környékén csak életveszedelem árán lehet járni. Mindenki a kápolna felé igyekszik s mindenki az első között akar lenni, kik a ravatalhoz jutnak. A rendet alig lehet fentartani az óriási tömegekben, melyeknek legnagyobb része külföldi.

A magyar kormány tagjai délután 1/2 4 órakor hajtattak a Burgba a ravatalhoz.

Három rekviem.

Budapest, szept. 16-án d. u. 3 óra 10 perc. Az első rekviemet Bécsben a királynéért kedden mondja *Gruscha* biboros, a másodikat *Vaszary* hercegprímás és a harmadikat gróf *Schoenborn* érsek.

Fejedelmi személyiségek a temetésén.

Budapest, szept. 16. *Salvator* főherceg, *Miklós* württembergi herceg és a hohenzollerni herceg Bécsbe érkeztek a temetésre.

A szerb pátriárka.

Budapest, szept. 16. *Brankovics* György, szerb pátriárka, Karlócáról ma a királyné temetésére Bécsbe utazott.

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A királyné „magyar leánya.”

— Mária Valéria. —

„Az én kis magyar leányom!”

Igy beszélt róla, így emlegette mindig felséges királynénk Mária Valéria főhercegasszonyt azokban a verőfényes napokban, mikor még a gödöllői park, a besnyői erdő harsztos ösvénye visszhangzott üde gyermekei hangjának ezüstös kacagásától.

Magyar földön, Buda várában ringott bölcsője, magyar volt a tej, melyet a mogyoródi menyecske emlőiből szívott és magyar nyelven szólalt meg először gögicsélő, édes beszéde, midőn oda állva a hatalmasok leg-hatalmasabbja, királyi atyja elé, azt mondotta: — Édes jó apácskám!

Magyar volt a nevelése, melyben a felséges szülők részesítették és nevelője, a néhai nagyérdemű Rónay Jácint püspök volt, a ki a szabadságharc után sokáig volt emigráns. A kis magyar lány hazafias nevelőjétől megtanulta ismerni hazájának történetét és megtanulta szeretni annak a hazának hűséges, lovagias népét, amely nem egyszer mentette meg őseinek ingadozó trónusát. Megtanulta ismerni ennek a nemzetnek édes-bús dalait s

Gyászistentiszteletek.

Ma délelőtt 1/2 11 órakor az összes plebániák lelkészei értekezletet tartottak a polgármester hivatalos helyiségében, ahol egyöntetű eljárásban megállapították a gyászistentiszteletek idejét.

E szerint *hétfőn reggel 1/2 8 órakor* három templomban lesz a királynéért gyászmise, úgy mint: a belvárosi templomban, az Ágoston-téri templomban és a Ferencrendiek-templomában.

Hétfőn 9 órakor a székesegyházban lesz gyászmise.

Az izraelita templomban szintén hétfőn délelőtt 11 órakor lesz gyászistentisztelet.

Az ügyvédi kamara gyásza.

A pécsi ügyvédi kamara ma délután a kamarai helyiségben rendkívüli választmányi ülést tartott, hogy intézkedjék a kamarának a nemzeti gyászban való részvétele iránt.

A kamara választmánya és tisztikara feketébe öltözött jelent meg az ülésen s meghatottan hallgatta meg *Erreth* János kamarai elnöknek a nagy nemzeti veszteséget ékes szavakban ecsetelő következő megnyitó beszédét:

T. Választmány!

A Kárpátoktól Adriáig egy megrendítő jajkiáltás hatja át a légürt: a minden magyar egész valóját megrázkodtató súlyos fájdalom kifakadása.

S ennek kapcsán egy imaszerű fohász emelkedik az egek urához: a minden magyar szívében honoló szeretet és hűség megnyilatkozása.

Azon szomorú korszakban, a midőn tiltva volt magát magyarnak érezni, s magyar ügyért lelkesedni bűnnek minősített, egy magasztos lelkű nő, nemes szíve sugallatát követve, az elnyomott magyar nemzet ügyét védelmébe vette, azt diadalra juttatni buzgólkodott azon körben, hol addiglan a magyarnak barátja egyáltalán nem volt s a magyar nemzeti ügy győzelmének, alkotmányos szabadságunk visszaszerzésének egyik döntő tényezője lön: — fájdalom már csak néhai — Erzsébet, imádott királynénk.

Ő osztózkodott azontul a nemzet örömeiben s magyar népe boldogságán lelte örömet, Ő volt, a ki kivette részét a nemzet gyászából is: leszállt a trón zsámolyáról, hogy leborulva a haza bölcsé ravatala előtt a magyar nemzettel együttesen imádkozzék.

Ő védszárnyai alá fogadta a nemzet ügyét s annak védangyalává vált.

gyönyörködve olvasta lánglelkű poétánk örök-szép sorait:

A legelső magyar ember a király —
Érte minden honfi karja készen áll . . .

Játékai is magyarosak, néha egészen népies zamatuak voltak a kis magyar lánynak. Így nagy kacagás, vigság volt rendszeren Mikulás napján, melyet a régi szép időkben még többnyire Gödöllőn töltött a királyi család. A Mikulás egy időben mindig Rusztem volt, a kis főhercegnő szerencsenje, akit nem is kellett befeketíteni. Nyakába nagy vászon tarisznyát akasztottak s mikor leszállt az est és elérkezett a Mikulás-járás ideje, a szerencsen belépett az ajtón és tele marokkal szórta az ajándékot a kis főhercegnőnek.

Nagy mulatsága telt Mária Valéria főhercegasszonynak abban is, ha kedvenc játszótársát, Auersperg Aglaja hercegnőt magyarul tanította.

Egy ízben legalább ötvenszer elmondta előtte az ismert rigmust: A kerek kerekét kerek kerekíti kerekre . . . A pattogó mondással sehogy sem boldogult az osztrák főrangú leányka nyelve, végre a királyné, a ki többnyire a játszó gyermekek közelében tartózkodott, odaszólt leánykájának:

— Hagyd abba — magyarnak kell arra születni, hogy valaki ezt sebesen elmondja.

Az okos kis főhercegnő erre odafordult a felséges asszonyhoz s így szólt:

Rövid napok előtt védangyalunk áldozatává lett egy elvetemült, az emberi érzetből kivetkőzött szörnynek.

S a gyilkos eszköz, mely az Ő áldásdus életét kioltotta, behatolt a magyarok szíve mélyéig is s ez sajog, ez vérez a legfájóbban, ezért legkiáltóbb a mi jajunk!

De a végzet kifürkészhetlen rendelkezései előtt emberi gyengeségünk tudatában végre is meg kell hajolnunk.

S megszólal a szívében kiolthatatlanul honoló szeretetünk és hűségünk imaszerű fohásza:

Magyarok Istene!

Áldd meg Őt, szeretett királynénkat porraiban is!

Áldd meg és óvd meg apostoli királyunkat!

Áldd meg és óvd meg hű magyar nemzetedet!

Ezen érzelmek, meg vagyok győződve, egész mérvben áthatják a t. választmány és az ügyvédi kamara összes tagjait is, miért is indítványozom, — mondja ki a Tekintetes választmány határozatilag:

1. hogy Erzsébet királyné Ő Felségének áldott emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék;

2. hogy Ő Felségéhez, Magyarország apostoli királyához felséges hitvesének elvesztése által őt és az egész országot ért nagy fájdalommal való mélyen érzett részvétét, alattvalói hódolatát és törhetlen hűségét tolmácsoló feliratot intéz s ennek a trón zsámolyához leendő juttatása iránt a m. kir. miniszterelnököt felkéri;

3. hogy a pécsi püspöki székesegyházban folyó hó 19-én megtartandó gyász-istentiszteleten testületileg résztvesz;

4. hogy a kamarai helyiség épületén a gyászlobogót 30 napon át kiüzve tartja;

5. hogy a kamara összes kiadványain és levelezéseiben, október hó 17-ig bezárólag, fekete pecsétet használ;

6. hogy a gyászszertartások befejeztéig ülést nem tart;

7. hogy a Budapestem emelendő emlékszóborra a kamara tagjai között gyűjtés eszközöltessék.

8. hogy a kamara összes tagjait gyászfátyolnak 30 napon át a karon vagy a kalapon leendő viselésére felkéri.

A választmány egyhangú helyesléssel fogadta el ezt a javaslatot.

Az ő felségéhez intézett hódoló részvét-föliirat következőleg hangzik:

— Hiszen akkor te se tudod mama, mert te sem születél ám magyarnak, mint én — tette utána büszkén a királyi gyermek.

Ő felsége elmosolyodott s aztán több főrangú magyar asszonynak elmondta, milyen büszke a kis Valéria arra, hogy ő magyarnak született. Mikor hajadonná serdült, egyszer azt az óhaját nyilvánította Mária Valéria főhercegasszony szüleinek, hogy ő már nagyon szeretne valami igazi bálban táncolni. A szülők teljesítették a jó kis lány kívánságát és 1882. farsangján nagy bált adott Mária Valéria főhercegnő, melyre a magyar arisztokrácia mindkét nembeli serdülő fiatalága hivatalos volt.

Ugyancsak megélelénkült abból az alkalmából a komor budai vár. Daliás, diszmagyarruhás mágnásfiuk hajtattak a palota bejárata elé és a sima, gyermeki arcokon olyan öntudatos komolyság ült, mintha legalább is nádorválasztásra érkeztek volna. Jöttek hamvas arcu, ragyogó szemű mágnásleánykák, mamáikkal, mind büszkén, boldogan, hogy részt vehetnek a felséges kis magyar leány első bálján.

Mária Valéria főhercegasszony háziasszonyi tisztének teljes tudatában olyan feszteletlenül, oly igazi magyaros szivességgel fogadta ifju kortársait, hogy az egész társaság a szó teljes értelmében el volt ragadtatva. Oh, mint ragyogtak a legszebb királyné bűbajos szemei,

Felséges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Urunk!

Nincs a nemzetnek osztálya, a melyet szive mélyéig meg ne rendített volna az a rettenetes csapás, a mely Felségedet fenkölt lelkületű hitvesének, a mi imádott védőasszonyunknak, Erzsébet királynénak gyászos halála által sújtotta.

Abban az igaz és mélységes gyászban, a melybe ez az iszonyu szerencsétlenség az egész nemzetet döntötte, a magyar ügyvédi kar, mint a nemzetszaládnak egyik nem jelentéktelen tagja, lelke mélyéből vesz részt, mert azt a pótolhatatlan veszteséget, a mely Felségedet s a Felséged áldásos jogára alatt élő összes népeket, de különösen magyar hazánkat e megrendítő gyászeset által érte, fokozott mértékben kell érezniök azoknak, a kiknek élethivatását a jog és igazság védelme képezi s a kiknek ama rémtettel szemben, a melynek a világ legnemesebb lelkületű uralkodónője áldozatul esett, valóban kétségbe kell esniök a fölött, vajjon lelkük ideálja: a jog és igazság, létezik-e még a földön!

E fájdalmas érzelmeink közepette lehetetlen, hogy tekintetünk ne forduljon a legmagasabb trón felé; lehetetlen, hogy még mélyebben le ne sujtson az a szomorú tudat, hogy ez a csapás Felségedet, népeinek jóságos atyját, érintette legközvetlenebbül.

Ezért a változhatatlan alattvalói hűség, ragaszkodás és szeretet parancsolta szent kötelességünknek tartjuk, a kimondhatatlan veszteség fölött érzett legmélyebb fájdalmunk s legbensőbb részvétünk adóját Felséged legmagasabb trónjának zsámolyára letenni.

Forró imánkat egyesítjük az egész magyar nemzet buzgó könyörgésével: adjon erőt a Mindenható Felségednek, hogy ezt a legszörnyűbb csapást az isteni végzésbe való keresztényi megnyugvással viselhesse el s szolgáljon némi vigasztalásul az a tudat, hogy Felséged nagy fájdalmában a népek milliói osztoznak igaz és mély részvétellel.

Mely érzelmektől áthatottan, a legmélyebb alattvalói hódolattal meradunk

Császári és Apostoli Királyi Felségednek a pécsi ügyvédi kamara választmányának 1898. évi szeptember hó 16-án tartott rendkívüli üléséből

legalázatosabb szolgálói
a pécsi ügyvédi kamara:

Erreth János s. k. Pleininger Ferenc s. k.
kamarai elnök. kamarai titkár.

melyeket akkor még nem homályosított el nehé bánatok égő könyve.

Révy Simon báró, az akkori fiatalság egyik legkitünőbb táncosa, kifogyhatatlan leleménnyel rendezte a cotillont és vége-hossza nem volt a bohókásnál-bohókásabb figuráknak. Még a hölgyválaszból sem vonta ki magát Mária Valéria főhercegnő, de mint jól nevelt gyermekhez illik, odament a felséges asszonyhoz s megkérdezte, kit válaszson. Ő felségére egészen átragadt a mulató ifjuság jókedve és azt mondta leánykájának:

— Azt, amelyik legjobban tetszik.

A királyi lányka erre körülnézett a teremben, s aztán gyors elhatározással odalépett egy nagyon szép, de rendkívül leányos arcú szőke ifjuhoz s annak a mellére tüzte az aranyos szegélyű fehér szalagot. Mikor a tournak vége volt, a királyné megkérdezte kis lányától, hogy hát az a szép, szőke ifju nyerte meg leginkább tetszését.

— Nem egészen, — viszonzá magyaros őszinteséggel a kis főhercegnő — de leginkább meg mertem szólítani, mert olyan, szelid, leányos arca van.

De legjobb kedvvel, legkitartóbban rakták azon az emlékezetes bálon a csárdást, és legkitartóbban, legnagyobb hévvel rakta maga a kis magyar leány, Mária Valéria főhercegnő. Soha szebben nem huzta láb alá az immár porrá vált néhai való jó Berkes Lajos, mint akkor, mikor a királykisasszony táncolt

A jótékony nőegylet közgyűlése.

A pécsi jótékony nőegylet tagjait ma délután öt órára rendkívüli közgyűlésre hívta össze Sável Kálmáné, a nőegylet elnöknője.

Maga a gyűlés lapunk zártakor, öt órakor nyitvatván meg, csupán azt az indítványt közölhetjük, melyet az elnöknő azon tenni fog és a mely minden valószínűség szerint egyhangulag el fog fogadtatni a következőkben:

1. A jótékony nőegylet védnöknőjéhez, *Mária Valéria* kir. hercegasszonyhoz részvét-iratot intéz édes anyjának, szeretett királynénak meggyilkolása következtében érzett gyászát és részvétét tolmácsolván.

2. Tekintettel arra, hogy az egyesület pénztárából csak jótékony célra utalványozhatók ki bárminő összegek, az elnöknő gyűlést indít a választmányi tagok között, melynek eredményeként lehetőleg száz forintnyi összeg fog összegyűjtetni az Erzsébet szobor javára.

3. Felkéri az elnöknő az egyesület tagjait, hogy Ő Felségéért, a királynéért tartandó rekviemen minél nagyobb számban, testületileg, lehetőleg gyászfátyolt és fekete ruhát viselve jelenjenek meg.

A főgimnázium a temetés napján.

Holnap délelőtt egynegyed nyolc órakor a főgimnáziumi ifjuság gyászmisét hallgat »Libera«-val a belvárosi plébánia-templomban.

A temetés idejekor, délután négy órakor ünnepélyt rendez az ifjuság tanárainak jelenlétével a rajzterem nagy termében a következő műsorral:

1. Gyászdal *Lányi* Ernőtől, melyhez a szöveget *Greksa* Kázmér dr. főgimnáziumi tanár írta. Éneklí a főgimnáziumi énekkar.

2. Gyászbeszéd. Tartja dr. *Greksa* Kázmér főgimnáziumi tanár.

3. A nagy sirra, költemény *Sebestyén* Károlytól, szavalja *Blaskovits* Iván főgimnáziumi VIII. oszt. tanuló.

4. Hozzatok füzért, gyászdal *Lányi* Ernőtől: éneklí a főgimnáziumi énekkar.

Somogy megye gyásza.

Kaposvári levelezőnk írja, hogy Somogy megye törvényhatósági bizottsága ma rendkívüli közgyűlést tartott, melyet gyászistentisztelet előzött meg. A közgyűlés elhatározta, hogy a trónhoz intézzenek részvét-fölriratot; a vármegyét a temetésen *Tallián* főispán, *Maár* alispán és *Tallián* Dénes báró képviseljük, kik a ravatalra koszorut helyezzenek; a

arra, a nótára, hogy: Ritka árpa, ritka buza, ritka rozs . . .

Szilajon, hévvel rakta apáink daliás táncát Mária Valéria hercegasszony — öt-hat táncosa is volt egy-egy fordulóra — s midőn a később öngyilkos módon elpusztult gróf Pálffy Rudolfal táncolt épen, a királyné Ő Felsége megsokalta már a gyorsütemű táncot s a táncoló pár mellé lépve, kezét a gróf Pálffy karjaira tette:

— Csak lassan, lassan . . . ne tapossanak káposztát . . .

Mondta az ő halk, minden hangsúlyozás nélkül való beszédmodja szerint; az utóbbi pár szóval egyben el is ítélve azt a csunya, ugráló, kapálózó csárdást, mely a 80 as években, a pesti szalonokban annyira lábra kapott.

Szünóra alatt ajtót tártak a lakajok és egyik szomszédteremben pompás buffet állt a bál közönség rendelkezésére. Itt is Mária Valéria főhercegnő csinálta a honeuröket, félszemével mindig fenséges mamájára pillantva, hogy nem-e hibázott el valamit.

Mikor vége volt a mulatságnak, minden táncos egy-egy szivartárcát kapott a nap dátumával, a leánykák pedig pompás táncrendeket, ugyancsak ennek a kedves estének az emlékezetére.

És aztán jött egy nap, mikor a »kis magyar leány« szive megdobbant és kinyitott abban a szerelem édes, rejtelmes virága.

királyné szobrának költségeihez járuljon hozzá a közgyűlés; tisztviselők és bizottsági tagok 30 napig gyászt viseljenek; az alispán elnökléte alatt megyszerte gyűjtés indíttassék a szoborra és végül az összes községekben rekviem tartását rendeljék el.

A tolnai ev. ref. egyházmegye.

Szegzárdi levelezőnk értesítése szerint a tolnai ev. ref. egyházmegye tegnapelőtt tartotta rendes évi közgyűlését. *Szilassy* gondnok megható beszédben emlékezett meg Erzsébet királynéről. Indítványára a gyűlés valamennyi tagja a ref. templomba vonult, ahol *Borzásák* Endre lelkész könyfakasztó imát mondott.

A dombovári izr. hitközség gyásza.

A dombovári izr. hitközség f. hó 13-án előljárosági gyűlést tartván, elnöke *Goldschmied* Ede áthatva a mélyen érzett bánattól, jelenté az előljároságnak Ő felsége, szeretett királynén tragikus halálát s egyben indítványozta, hogy a hitközség a dicsőült emléke iránti hódoló tiszteletének és kegyeletének méltóan kifejezést adjon, mely célból f. hó 20-án d. e. fél 11 órakor ünnepélyes gyászistentisztelet rendeztessék. A teljes számban megjelent előljároság állva hallgatta meg az elnök beszédét és általános helyesléssel elfogadta indítványát. Ezen gyászistentiszteleten nemcsak a helybeli hitközségi tagok, hanem az egész kerület, továbbá a hatóságok, egyesületek és testületek is hivatalosak lesznek. A templom fényes gyászdiszítésekkel lesz dekorálva. Az izr. népiskola tanítványai is, élükön a tantestülettel, bevonulnak a templomba.

Erzsébet napja az iskolákban.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter el fogja rendelni, hogy a jövő iskolai évtől kezdve Erzsébet napján állandó iskolai ünnep legyen, mely az elhunyt királyné emlékének legyen szentelve. Meg fogja kérni az egyházi főhatóságokat, hogy Erzsébet napján minden községben, hol tanintézetek vannak, istentiszteletek tartassanak s az istentisztelet után az ifjuság a tanári, illetve tanítói karral együtt emlékünnepet tartson. A folyó iskolai évben a miniszter rendelkezése szerint az iskolai emlékünnepe még e hónap folyamán lehetőleg az egyes községekben megtartott gyászistentisztelet után fog megtartatni.

A zenélés.

Cigányaink a hogy szombaton este félretették a hegedűt, azóta szünetelt a zene. Va-

Deli, lovagias ifju volt az, akié volt szive első dobbanása, Ferenc Szalvátor főherceg és frigyüket nemsokára az egyház áldása is megpecsételte. Hajh, de fájt nekünk akkor nagyon, hogy ez az áldás nem Budavárában és nem magyarul hangzott el, — de fájt magának Erzsébet királynénak is.

— Szinte hihetetlen, hogy Valéria németül mondja majd az oltár előtt a ja-at, akit én imádkozni is magyarul tanítottam — és hozzá még Bécsben — mondá akkoriban egy hozzá közel álló egyéniségnek.

Köztudomásu dolog, hogy dicsőült nagyasszonyunk nem szerette a császárvárost, különösen Rudolf trónörökös halála óta voltak a Burg komor falai reá irtózatossan megrázó hatással, úgy, hogy azóta csupán egyetlenegyszer töltött ott hosszabb időt, akkor, mikor az orosz cári pár tett látogatásokat a bécsi udvarnál.

Junius 13-dikán, baljóslatu napon, érkezett az idén egy hosszabb utazásból vissza Ő Felsége Bécsbe, melynek falai közé immár csak porrá omlandó földi részeit hozta a leg-szomorubb vonat.

Visszahozta, hogy az, ami por volt Wittelsbach Erzsébetben, ott is maradjon mind az időknek végeig. De szelleme, emléke itt marad közöttünk, hű magyarjai közt. Itt, ahol minden magyar szive egy oltár — és rajta örökös kép gyanánt gloriától övezetten foglal helyet megdicsőült nagyasszonyunk, kiapadhatatlan könyekkel siratott patronánk képe.

sárnapra a rendőrség úgy intézkedett, hogy éjjeli 12 óráig szabad zenélni, de ezután ismét tilos lesz s hétfőn este sem szabad zenélni, hogy hétfőn, a gyászistentisztelet napján, mindnyájan gyászoljunk.

Igy hát a zeneszó csak kedden este fog fölhangzani újra.

Felhívás.

Vassary Gyula rendőrfőkapitány ma a következő felhívást küldte meg a kereskedők és iparosokhoz:

»Van szerencsém Pécs szab. kir. város törvényhatósági bizottságának f. é. szept. hó 14-én tartott rendkívüli közgyűlése 191/21247. sz. a. hozott határozatához képest tisztelettel felhívni, miszerint *néhai Erzsébet királyné Ó felsége* f. é. szeptember 17-én délután végbenemő temetése órájában vagyis délután fél 4-től esti 6 óráig gyári, üzleti vagy műhelyi helyiségét zárva tartani és az ipari munkával szünetelni sziveskedjék.

Kelt Pécsen, 1898. szept. 16.

Vassary Gyula,
főkapitány.

Hirek.

Pécs, 1898. szept. 16.

Sirjatok, magyarok!

Sirjatok, magyarok! Sirassátok Őt el,
Kinek áldott szive átveretett törrel
Kegyetlen kezektől!
Kinek két szemére váratlan' orozta
Az örök homályt egy szörnyeteg gyilkja,
Átkozott ki legyen testestül-lelkestül!

Sirjatok, magyarok! Minden könyű kevés,
A jajszó, a bánat soh'sem lehet elég
Király-asszonytokért;
A föld minden gyászát magatokra rakván,
Gyászoljatok sorsa gyászos fordulatján,
Orgyilkos kezektől mártir-halált hogy ért!

Dübörög a vonat idegen országban,
Hol hegyormok néznek szakadatlan lánban
Föl az Egek felé;
Királyi Asszonytok ez a vonat hozza
Kihidegült szivvel a gyászos otthonba,
Hol siralom hangzik és jajszó száll felé.

Dübörög a vonat távol idegenbe' —
S neked, jó magyar nép, mi száll a szivedbe,
Mi súgja, mi jelzi,
Királyi Asszonyod hogy jön hazafelé?
S lelked vérkönyűket miért sajog belé?
Hisz a halott útját nem jelenti senki!

Rakják a ravatalt, tornyosan magasra;
A ti Királynétok jön e ravatalra
Királyi pompában.
Lobogó gyertyának ezer lángja reszket
Ravatala körül s gyászoló seregek
Zarándoklása tart hozzá naphosszában.

Rakják a ravatalt. Szegény magyar népem,
A te fájdalmad hát nem enyhülhet még sem;
Nem láthatod Őt meg?!
Hogy jóságos arcát néznéd utoljára,
Csókodat lehelnéd trónja zsámolyára,
Min nem fog ereje időtlen időknél!

Sirjatok, magyarok! Meghalt idegenbe',
S mikor haza hozzák, csak a szivetekbe'
Érzitek a jöttét.
Haza vonulását ti nem láthatjátok,
A merre utja tart, gyászolva nem álltok,
Hogy adjatok neki utolsó köszöntést.

Sirjatok magyarok! Nincs itt ravatalja;
De szemét az égből rajtatok nyugtatja,
Látja igaz gyászotok.
S könyörög az Úrhoz, magyarok Urához,
Lelke hogy láthassa szép Magyarországot
S veletek lehessen, kik így gyászoljátok!

Honthy István.

Napirend 1898. szeptember 17-én.

Naptár: szombat, szept. 17. — Róm. kath.: Lambert. — Prot.: Lambert. — Görög-kel.: (szept. 5.) Zakariás. — Zsidó: Ros-Hasonó. — Nap két 5 óra 25 perckor; nyugszik 5 óra 51 perckor. — Hold két 7 óra 5 perckor reggel; nyugszik 5 óra 55 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: hosszabb ideig állandóan derült, száraz, enyhe idő várható.

(A jubileumi emlékérmek.)

A király ötvenéves császári jubileuma alkalmából kiosztandó emlékérmekre vonatkozólag a városi Tanács ma terjedelmes hirdetményben közli az emlékérem alapszabályait. Egerszermind felhívja azokat, kik Pécsen az emlékérmekre igényt tartanak, hogy legkésőbb október 13-ig a katonai ügyosztálynál jelentkezzenek.

— (Népfelkelők szemléje.) A népfelkelési szemléket Pécsen jövő hó 17—19. napjain tartják a Scholz-féle sörházban. Október 17-én az 1865—1862. évben született népfelkelők kötelesek jelentkezni a szemléttartó bizottság előtt; okt. 18-án az 1861—1859. évi születésűek, okt. 19-én pedig az 1858—1856. évben születettek, valamint az idegen illetőségű, de Pécsen lakó népfelkelők is.

— (Eljegyzés.) Gárdonyi Antal, dombovári bornagykereskedő eljegyezte Kramer Jenny kisasszonyt Temesvárott.

— (Hajóállomás megszüntetés.) Az I. cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási társaság közhírré teszi, hogy miután az alacsony vizállás miatt a nagy személyszállító hajók Batta állomáson ki nem köthetnek, ez állomást a kalocsai és mohácsi hajók 1898. szeptember 16-ától fogva sem le, sem fölfelé menet ez évben többé nem érintik. A Budapest és Ercsi között járó helyihajók azonban Battan továbbra is kikötnek.

— (Mikor lesz kész az új országház?) Bánffy b. miniszterelnök az állandó országház építésének előhaladásáról nemrég a képviselőház elé terjesztett jelentésében fölemlíté, hogy tanulmány tárgyává tette azt a kérdést, nem lehetne-e vajon az új országház épületét egy-két évvel az 1901-ik év előtt befejezni? Erre nézve jelenti a miniszterelnök, hogy az illetékes tényezők által tett beható tanulmány alapján nyert információ szerint a befejezendő munkák oly tömege vár még elintézésre, hogy még 1901-re is csak a legnagyobb erőfeszítéssel lehetséges az épületet befejezni, aminek egyik előfeltétele, hogy a fűtési berendezés legalább az utolsó két télen hathatósan funkcionáljon.

— (Gyilkosság vagy öngyilkosság?) Említettük, hogy szerdán este Blau Ede mohács-pécsi vasuti hivatalnokot Budapesten Murányi-utca 59. sz. lakásán balhálántékán lött sebbel holtan találták. A nyomozás megállapította azt, hogy valószínűleg öngyilkosság esete forog fenn. Miután a revolvert sehol nem találták meg, ez a körülmény a vizsgálatot igen hátráltatja. A házbeliek határozottan arról beszélnek, hogy gyilkosság áldozata lett Blau, kinek az élete nagyobb öszszegre biztosítva is volt. A halottat holnap boncolják s lehet, hogy ez végkép eloszlatja azt a hiedelmet, hogy gyilkosságnak esett áldozatul. Lehetséges, hogy mikor meglötte magát, a fegyvert az ablakon kidobta, a melyet azután valaki eltulajdonított.

— (Kizsebelt ember.) Mészáros

Pál, pálfai lakos, az ottani kocsmában iszogatóván, mikor fizetni akart, nem találta a pénzét sehol. Pedig húsz forint volt a zsebében egy pénztárcában, mikor a kocsmába belépett, így hát a pénzt ott kellett valakinek kilopnia a zsebéből. Ez a valaki pedig Gyarmati Pál nevű csavargó volt, aki ott settenkedett Mészáros körül s egy alkalmas pillanatban kilopván zsebéből a pénzes tárcáját, azzal sietett odább állni. Azonban mikor a kizsebelt ember a lopást észrevette, utána indult többemagával és el is fogta, mielőtt még a pénzből költhetett volna. Az elfogott zsebtolvajt átadták a bíróságnak.

— (Tolvaj lakótársak.) Bekker

Ádám, belecskai lakosnak a háza padlásáról egyik reggelre virradóra elloptak öt zsák zabot. A bezárt padlásajtót álkulccsal nyitották ki és úgy hatoltak be a padlásra a tolvajok, el-emelvén onnan, a mit csak birtak. A káros mikor a lopást észrevette, az a gyanuja támadt, hogy csak a házbeliek követhették el a lopást s e gyanuja igaznak is bizonyult. Mert a nyomozás folytán kiderült, hogy a tolvajok a házban lakó Metzger Péter és neje Bill Margit voltak, a kiknél a lopott zabot meg is találták. A tolvaj lakótársakat feljelentették a bíróságnak.

— (Meglöpött anyós.) Koszits

Simoné, medinai lakosnő, kiházásitván a fiát, Koszits Dragutint, a fiatal házaspárt továbbra is házában tartotta, bizonyára azért, hogy a menyé, Perics Julia segítségére legyen neki is a házi dolgok vezetésében. Perics Julia segítségére is volt az anyósának, de azt nagyon zokon vette, hogy az mindent elzárt előle és sem a félretett pénzéből, sem a sok drága ruhájából nem juttatott neki, sőt még a szobájába sem engedte be, hogy legalább megnézhesse a drágaságokat. A napokban aztán az történt, hogy az anyós elmenván hazuról, elfelejtette bezárni a szobáját. Mikor ezt menyé észrevette, bement a nyitva hagyott szobába és mindent jól szemügyre vevén, anyósa pénzszekrényéből nyolc darab aranyat, ruhái közül pedig a legértékesebbeket ellopta. A meglöpött anyós feljelentette az esetet a csendőröknek, kiknek elmondta a gyanuját is, hogy senki más, csak a menyé lophatta meg. A gyanu igaznak is bizonyult; az elloptott aranyakat és ruhákat a menyecskenél meg is találták s elkobozván tőle, őt magát az anyósa panasza folytán feljelentették a bíróságnak.

— („Abschlag“ után.) Lefujtak.

A katonafiúk legkedvencebb zenéje, az »Abschlag« végigharsogott a tágas mezőkön és egyszeriben végét szakította a manőverélet vigságainak, keserveinek. Kissé korábban a kellesténél. Ez uttal zeneszó és hadgyakorlat nélkül, de azért fáradtan és csatakosan az országut porától, vonultak be a lagerből a kaszárnyákba. Az öreg legények boldogan, hogy átadhatják helyüket a »zöldfülüeknek«, a fiatalabbak meg irigykedve s vágyakozva az utolsó »Abschlag« után. Nemsokára megjelenik az új katonaszendő első fecskéje, a csillagtalanságában is boldogan feszítő önkéntes. Ez az új esztendő kalendáriuma. Az öreglegény, aki eddig a kis hónapokat számlálgatta, attól kezdve az órákat s a percekét kalkulálja esténként addig az időig, amíg ismét visszatérhet a hazájába és

a fiatalok között pipafüst, meg egy kis jó bor mellett rágyujthat a katonaelményeire:

— Szép nyári éjszakán történt, Gyarmat alatt . . .

— **(Lőkötő sógor.)** *Hartenstein* Konrád, gyönki lakosnak egyik éjjel az istállójából két lovát ellopták. A nyomozás a lőkötők után megindulván, csakhamar kiderült, hogy a lőkötő nem volt más, mint a káros sógora, *Polt* Henrik, a kinél a lopott lovakat meg is találták. A lőkötő sógorral most a bíróság fog végezni.

— **(A játék vége.)** *Kajtai* Ferenc, tótkeszi lakosnak, egy szalmakazla a tűz martaléka lett a napokban. A tüzet *Kerzsák* Ferenc, tizenhároméves fiú okozta, a ki a kazal mellett gyufát gyujtogatott és úgy töltötte játékkal az időt. A vizsgálatot a gondatlanságból okozott tüzeset tárgyában megindították.

— **(Kettős gyilkossági kísérlet.)** Döbröközön *Sipos* Mihály halálos ellensége a két *Tóth* testvérnek, Józsefnek és Ferencnek. A két testvér azonban rendszerint együtt járt, s így *Sipos* nem igen mert rájuk támadni. A napokban azonban egyedül találta *Tóth* Ferencet a mezőn s ekkor elérkezettnek látta az időt, hogy boszut álljon rajta. Egy vasvillával támadt rá és ha *Tóth* Ferenc el nem menekül előle, le is szurja azt. Ezután bement a községbe és ott *Szalai* István nevű társával, dorongokkal felfegyverkezve, lesbe állt s mikor a másik *Tóth* gyereket jönni látta, arra már kettesben támadtak rá és véresre verték s csak akkor hagyták ott, mikor jajkiáltásaira

előjöttek a szomszédok. A kettős gyilkossági kísérlet miatt feljelentették *Sipos* Mihályt és társát a bíróságnál.

— **(Megriasztott tolvajok.)** *Kresz* Jakab kassai lakosnak a gyulai határban levő kukoricaföldjén két jómadár egész csomó kukoricát szedett már le s részben zsákokba rakta, részben pedig a szomszédos kukoricaföldön rejtette el, hogy onnan később el lehessen vinni. Épen abban az időben *Kaufmann* Vilmosné is kint volt a saját földjükön és azt hívének, hogy *Kresz*ék maguk szedik a kukoricát, átkiáltott hozzájuk. Erre a tolvajok elkezdtek dobálni, úgy, hogy kénytelen volt előlük futva menekülni a községbe. Itt értesítette *Kresz* a tapasztaltakról és az egy *Binder* nevű ismerőse kíséretében kiment a tolvajok megfogására, de azok már akkorra elmenekültek s így őket nem találták meg, de megtaláltak két zsák kukoricát, valamint a szomszédos földre áthordott kukoricát is. A menekülés közben a két tolvaj találkozott és beszélt egy asszonynyal, a ki nem messze a *Kresz* földjétől dolgozott a határban s lehet, hogy ez majd fog adni olyan felvilágosításokat, melyek alapján a megindított nyomozásnak sikerülni fog a jómadarak kilétét kideríteni.

— **(Ki volt a merénylő?)** Megirtuk a napokban, hogy a Siklós melletti Dázsony-pusztán *Halász* János kanászt valaki a kukoricából meglötte. A lövés az ember életének volt szánva, de csak súlyosabb sebet ejtett rajta. A gyilkos merénylőt most fogták el a csendőrök *Tavoli* Ferenc személyében, a ki

szintén Dázsony-pusztán lakik és *Halászsza* személyes ellenségeskedésben állt. A merénylőt bekisérték a siklósi járásbírósághoz.

— **(Rákok.)** Az utóbbi évtizedben a magyarországi rákokra rossz idő járt. Valami betegség ütött ki köztük, aminek az volt az eredménye, hogy mindegyre pusztultak. Miskolc környékén és Zalában, ahol a legizletesebb példányok voltak kaphatók, épen úgy kidöglöttek, mint az ország többi részében. Ez az oka annak, hogy a rákok egy részét Ausztriából kapjuk és hogy az áruk emelkedett. A bajt végre a miniszterium is észrevette, a mely azután most másfél millió rákot hozatott külföldről, hogy azokat az ország vizeiben elhelyezzék s a ráktenyésztésnek alapot adjanak. A miniszter a vidéki városokat a napokban szólította föl, hogy kell-e rák? A válasz természetesen mindenhol az, hogy ide vele. Most hát a ráklevés kedvelői nyugodtan tekinthetnek a jövő elé, mert ha újabb baj nem adja elő magát, a rák több lesz és egyuttal olcsóbban is fogják adni.

— **(A civillisták)** Az európai uralkodó fejedelmek és államfők szükségletei, az ugynevezett civillisták 140 millió frankot emésztenek fel évenként. Minden európai lakos tehát körülbelül 18 krajcárral járul az udvartartások költségeihez. Legdrágább szuverén a török szultán, a ki évenként 3 frankjába kerül minden török alattvalónak. A belga és görög király 0.50 frankkal, a magyar király 0.45 frankkal, az olasz király 0.44 frankkal

a svédek és norvégek királya 0:40 frankkal az orosz cár 0:35 frankkal, a német császár 0:31 frankkal terheli minden alattvalóját. Az olcsóság hallatlan rekordját éri el Viktória angol királynő, aki alig egy krajcárjába kerül minden angolnak. Mac Kinley ennél valamivel többet, körülbelül másfél krajcárt kap évenként az amerikai Egyesült-Államok minden polgárától. Faure Felixnek fejenként háromnegyed krajcárt adóznak a franciák, míg a sváci köztársaság elnökének mindössze három századrész krajcár jut minden svájci állampolgártól.

— **(Egy új Arden Énok.)** Belgiumnak rövid idő óta egy új Arden Énokja van, aki természetesen tengerész. Lucas Hippolyte osztendei születésű és ezelőtt husz évvel hagyta el hajón Belgiumot. A Jóremény fokán hajótörést szenvedett, mely alkalommal a hajó összes személyzete a tengerbe fult, csak Lucas tudott partra vergődni. Husz évig élt Afrikában, nem értesítve nejét és családját hollétéről. Az asszony várt évekig hazatérő férjére, de aztán elhatározta, hogy újra férjhez megy. A hatóság erre engedélyt is adott neki, halottnak nyilvánítván a férjét, aki most visszatért és követelte a feleségét. Semmiképen sem volt rávehető, hogy ettől a szándékától elálljon. A hatóságnál pedig, mely halottnak nyilvánította, felbélyegzett kérvényen folyamodta meg, hogy nyilvánítsák — feltámadottnak.

— **(Andrée nyomában.)** Nathorst tanár, amikor északsarki expedíciójából visszatérve Tromsöbe érkezett, a svéd királyhoz a következő táviratot intézte: »Örömmel tudat-

tom Felségeddel, hogy az expedíció, programjának teljes megvalósítása után, szerencsésen visszaérkezett. Miután a Medve szigetet átkutattam, kelet felé a Spitzbergákhoz mentem, de a jég a további előnyomulást megakadályozta, Belsund szigetét kutattuk át tehát, később a jégfjordokhoz mentünk és egy hidrografikus kirándulást tettünk Svenskjupat felé. Azután délfelé a Spitzbergákat kerültük meg, átkutattuk és felmértük a Károly-király földet, körül-eveztük a Fehér-szigetet, ahol ki is kötöttünk. Szándékom volt a Ferenc József földre menni, hogy Andréet felkutassam, de találkoztam a Walmau expedíciójával, amely már hiába kereste ott Andréet. Észak felé vettük tehát utunkat és elértük a 81.14 fokot. Augusztus 28-án a Spitzbergák körülevézése be volt fejezve, amely utat először tette meg svéd hajó.

— **(A gőzhajózás bevételei.)** A Dunagőzhajózási társaság ma teszi közzé augusztus végéről szóló bevételei kimutatásait, amelyek a gabonaforgalom megindulása következtében jóval kedvezőbben hangzanak az eddigieknél. Augusztusban ugyanis a társaság 915.933 frtot vett be, a tavalyi 891.155 frttal szemben, ami 24.778 frtnyi többletnek felel. A hajózás kezdetétől, augusztus végéig elért összes bevételek 5.400,499 írtra rugnak s 14.572 forinttal kedvezőbbek az 1897. év első nyolc hónapjában elért eredménynél. A társaság tulajdonát képező Mohács-pécsi vasut augusztus végeig 483,119 forintot vett be, ami a január—augusztusi időszak bevételeivel összehasonlítva 4008 forintnyi mínuszt jelent.

— **(Az igali posta.)** Az igali publikumnak lapunk egyik múlt havi számában közzétett panaszára a pécsi posta- és táviróigazgatóság arról értesít bennünket, hogy utasította az igali postamestert az iránt, hogy az este 6 óra 20 perckor beérkezett hírlapokat a postahivatalban az este 7 óra 15 percig jelentkező feleknek mindenkor adja ki.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1898. szept. 16. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = 68.3 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 16.4 °C

» maximuma : 21.6 °C

» minimuma : 10.8 °C

Párányomás : 10.0 mm.

Relatív nedvesség : 72%

Felhőzet : 1° Altocum N. W.

Szélirány s erő : N. E. 4.

Csapadék 24 órai : 0.—

Száraz, derült, hűvös.

Dr Czírer.

Művészet, irodalom.

○ A „Zenélő Magyarország“ zongora es hegedű zenemű folyóirat ép most megjelent XVIII. füzet tartalmazza a következő zenemű-ujdonságokat : I. »Én utánam ne ugasson a kutyád« és »Özvegy asszony lánya vagyok.« két szép magyar nótát. II. *Greizinger Iván* »Pastorale« szalondarabját. III. *Skarlat M.* »Csókolnám most is lábaid nyomát« című most rendkívül divatosá vált román dalt., mely a német címén ismert »*Mein Elend*« és »*Verlorenes Glück*« dalokkal azonos — itt magyar

és német szöveggel adatik. IV. *Eilenberg Richard* »Szellők szárnyán« című gyors-polkáját. Ily rendkívül gazdag tartalommal jelenik meg a »Zenélő Magyarország« minden egyes 20 kros füzeté, miért is minden zongorázó és hegedűsnek, ki a legjobb magyar dal, műdal, cuplé, salon, tánczenét s hegedű-ujdonságokat birni óhajtja — figyelmébe ajánlhatók e zenemű folyóirat havonként kétszer 10—10 oldal tartalmazó füzetéi. Egy negyedében 6 füzet, 60 oldal tartalommal 1 frt. előfizetésért kapható — s a mostani számmal lejárt III. évnegyed füzetéi együttesen kaphatók — vagy a most meginduló IV. évnegyedre előfizetések intézendők a »Zenélő Magyarország« (*Klökner Ede*) zeneműkiadó hivatalába Bpest, VI. Csengery-utca 62. honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

○ **Lázás éjszakák** címmel könyvet ad ki, *Ábrahám Ernő*, lapunknak is régebben kedvelt tárcaírója. Tartalma: novellák, rövidebb rajzok és hangulatok. A könyv f. évi november hó 15-én fog megjelenni, körülbelül tizenkét iven, csinos nyolcadrét alakban. — Ára 1 frt 20 kr. lesz. Szerző kéri az olvasó közönséget, hogy munkája kiadását előfizetésekkel elősegíteni sziveskedjék. Gyűjtőknek — ha igényt tartanak rá — minden tíz előfizető után tiszteletpeldánnyal szívesen szolgál. A befolyt díjak október hó 15-ig lakására Budapestre (Museum-körút 41. III. em. 3.) küldendők. A könyv példányait — azonnal a megjelenés után — portómentesen fogja szétküldeni a szerző, kinek könyvét mi is ajánljuk a közönség pártfogásába.

○ **A Lévy-féle „Néptanítók zsebnaptára“** az 1899-ik évre már megjelent. Ez idén is *Ember János* székes-fővárosi kir. s. tanfelügyelő szerkesztette az országszerte elterjedt zsebnaptárt, mely, mint a tanítók tanácsadója és utmutatója kitűnően megválogatott tartalmával valóban érdemes arra, hogy az ország minden tanítója minden évben megszerezze. A kiválóan csinos kiállítású zsebnaptár 18 ivnyi tartalmával, egész vászonba van bekötve és ára csak 50 krajcár. A kik 55 krajcárt utalványon előre beküldenek a kiadóhivatalba, azoknak bérmentesen lesz megküldve. Megjelent és kapható *Lévai Mór* könyvkiadóhivatalában Budapestben, IV. Egyetem-utca 1. sz. és általa minden hazai könyvkereskedésben.

Törvénykezés.

§ **Az igazságügyminiszter rendelete.** Az igazságügyminiszter az összes bíróságokat és ügyészségeket illetőleg elrendelte, hogy a temetés és gyászünnepély napján (szombaton és hétfőn) a bíróságok üléseket ne tartsanak. A bírósági székhelyeken tartandó gyászünnepélyen a bíróságok és ügyészségek tagjai lehetőleg teljes számban, esetleg küldöttségileg jelenjenek meg. A bírósági és ügyészségi épületeken fekete zászlót kell kitűzni. Az összes kiadmányok borítékozásánál fekete pecsétet, illetve fekete papírt és a nagyobb kiadmányok összefűzésénél fekete zsinort kell használni.

§ **Tiltott szerelem.** *Laskafalun Vilhelm* Anna tizenhat éves leány szerelmi viszonyt folytatott egy nála csak három évvel idősebb

legényvel s bár úgy a leány, mint a legény szülei elleneztek a viszonyt, ők tovább folytatták azt, míg a leány érezte, hogy a szerelmeskedésnek következménye csakhamar mindenkori előtt világhosszú lesz.

Mivel házasság által már a szülők ellenzése következtében sem lehetett a dolgot jóvátenni, más határozatot hozott a kupaktanács, melynek tagjai a leány anyja, *Beck Ferencné* és *Nusberger Péterné* voltak és *Vörösmartra* vitték a leányt egy *Bodorné* szül. *Huszár Juli* nevű tudós asszonyhoz, ki megvizsgálta a leányt, tanácsokat adott s azután még otthon is tetek kísérletet néhány jónak gondolt eszközzel.

Tény az, hogy *Vilhelm Anna* abortált, de az őszinte beismeréssel előadott tényállásból kitűnt, hogy annak oka nem az azt célzó intézkedésekben keresendő. A törvényszéki orvos is ily véleményben levén, az összes iratokat és a mai végtárgyalási jegyzőkönyvet is fel fogják terjeszteni az országos igazságügyi orvosi tanácshoz, s ha ott is hasonló határozat hozatik, valószínű, hogy nem lesznek súlyosabb következményei a tiltott szerelmeskedésnek.

TÁVIRATOK.

— **A király Magyarországon.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A király a temetés után, hír szerint, Budapestre jön.

— **A bajor régenskirály halálhíre.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Bécsben ma *Luitpold*, bajor régens-

király halálhíre terjedt el s óriási izgalmat keltett mindenütt. A kérdezősködők ostrom alá vették a belügyminiszteriumot s a Burgban is lázasan kérdezősködtek, míg végre hivatalosan megcáfolták a hírt.

— **A Dreyfus-pör revíziója.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Párisból írják, hogy *Sarrien* igazságügyminiszter befejezte az iratok tanulmányozását és holnap a minisztertanácsban közölni fogja az eredményt. Ujra felveti az eljárás megindítását s miután *Zurlinden* a revízió ellen van, *Brisson* vállalja el valószínűleg a hadügyi tárcát.

— **Ismét letartóztatás.** (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A párisi »Aurore« híre szerint legközelebb letartóztatnak egy katonatisztet, ki egyik vidéki departementben állomásozik. A célbavett letartóztatás a Dreyfus-ügygel van kapcsolatban.

Budapesti börze.

— Reich Jenő és Társa távirati jelentése. —

Bpest, szept. 16.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, őszre: 9.09; későbbi szállítás: —. — *Tengeri*, szept.: 4.62; őszre: 5.12. — *Rozs*, őszre: 7.18. — *Zab*, őszre: 5.34.

Az értéktőzsdén az árak a következők: *Osztály* hitelrészvény: 257.50. — *Magyar* hitelrészvény: 392. — *Allamvasut*: 354. —

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Kacskovics Géza

fűszer és csemege kereskedő Pécsen, Jókai-tér 5. sz.

ajánlja legfin. *Leipnik-Lundenburgi* cukorját kis és nagy süvegekben, nemkülönben *koczkacukort* 5 kilós csomagokban és kimérve, ugyiszintén: *kitűnő finom Cuba, Mocca, Arany, Jáva, Ceylon* nagyszemű, *Portorico, Santos* és *pörkölt-kávét*, valamint a *legkedveltebb pótkávét*. Továbbá: *Carolinai, Clace, Japán* és *Rangau* rizseit és árpakásait. *Hüvelyes árúit*.

Világítási anyagokat ugymint: *finom amerikai, magyar* és (szalon) *császár petróleum* és különféle *gyertyáit*.

Raktáron tart *legkiválóbb bel és külföldi sajtokat* u. m. *Ementali, Gorgonzola, Strachino, Groji, Parmezán, Linburgi, Romadour, Imperiál, Trapista, Tengeri, Kárpáti* kövér téglasajtot, *Késmárki- és Liptói-turót*, nemkülönben: *Halak* és *mustárokat*, *déli-gyümölcsöket*, *olajokat*, *kitűnő Thea* és *Rumot*, *bel és külföldi cognacot*.

Ezen kívül kaphatók: *minden néven nevezendő fűszer-ruk*, *bel és külföldi likőrök*, *borok* és *pezsgők*, valamint *mindennemű ásvány- és savanyu-vizek*.

Gőzhengermalmi liszt raktára.

Naponta friss felvidéki és nagy alföldi rozs-kenyér, valamint *friss jégbehűtött sör, bor, likőr, pálinka* és *gyümölcs*. Az idény alatt *Arany-hegyi és Badeni szőlő*.

Dohány-tőzsde. *Okmány bélyegek, váltók, úrlapok* és *összes postai cikkek*, ugyiszintén: *játék-kártyák* és *helybeni hírlapok* árusítása.

Árak a legjutányosabbak. Pontos kiszolgálás.

kitűnő tisztelettel

Kacskovics Géza

fűszer és csemege-kereskedő.

Schamann Frigyes

vésnöki (graveur) műterme

PÉCSETT, Terez-utca 6. szám alatt.

Ajánlja a n. é. közönségnek izlése-
sen készített monogramokat, címereket,
vagy egyes betűket arany, ezüst, réz, acél,
vas, csont és üvegbe; készít fa-, réz- és
acélmetszeteket.

Himzőmintákat előnyomásra.

Egy monogrammot 1 óra alatt.

Különlegesség:

Egyedüli készítője Pécssett a ruggyanta
(kautschuk) bélyegzőknek: cégek, gyárak,
intézetek, hivatalok s magánosok részére.

Egy ilyen bélyegző 6 óra alatt készít-
tetik.

Vidéki rendeléseket gyorsan és pont-
osan teljesítik.

Kitünő tisztelettel:

Schamann Frigyes
vésnök.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek föl ki-
adóhivatalunkban.

1874. óta fennálló

Zongora-, harmonium és pianino-raktár

Goldstein J.

Pécssett, országut 56, (haltérrel szemben)

Legnagyobb választék

Zongora vont hurokkal
ongora kereszt hurokkal
ongora öntött kerettel
ongora vashangolókkal
ongora kereszt hangfogókkal
ongora viszhangszeleppel.

Elismerő oklevél Pécs 1888.

7305. sz.

tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A pécsváradi kir. járásbíró, mint tlkvi
hatóság közhírré teszi, hogy Tommer Péter
pécsváradi lakos végrehajthatónak, ifj. Dékány
János és neje pécsváradi lakosok végrehajtást
szenvetettek ellen 200 frt tőkekövetelés és jár.
iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. tör-
vényszék és a pécsváradi kir. járásbíró hatá-
rületén lévő, Pécsvárad község határában fekvő,
a pécsváradi 1368. sz. tjkvben ifj. Dékány
János nevében álló 709. hrsz. kertre 10 frt;
a pécsváradi 1390. sz. tjkvben ugyanannak
névén álló A. † 1. sorsz. 705. hrsz. kertre
40 frt; 707. hrsz. kertre 12 frt; 771. hrsz.
kertre 21 frt; a pécsváradi 674. sz. tjkvben
ugyanannak névén álló I. 3—9. sor., 11. sor.,
14. sor., 18—20. sorsz. a. felvett ingatlanra
377 frt; a pécsváradi 954. sz. tjkvben ugyan-
annak névén álló 710. hrsz. kertre 56 frt;
706. hrsz. kertre 12 frt; a pécsváradi 324.
sz. tjkvben felvett legelőből ifj. Dékány János
B. 530. hrsz. a. bejegyzett jutalékára 5 frt;
a pécsváradi 209. sz. tjkvben felvett erdőből

ugyanannak B. 332. hrsz. a. bejegyzett juta-
lékára 10 frt becsárban mint kikiáltási árban
az árverést elrendelte s hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlanok az 1898. évi szeptember hó
27. napján d. e. 10 órakor a pécsváradi kir.
jbróság árverelő helyiségében megtartandó
nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlank becsárának 10%-át készpénzben, vagy
az 1881. 60. törvénycikk 42. §-ában jelzett ár-
folyammal számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügymi-
nisteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni,
avagy az 1881. évi 60. t. cz. 170. §-a érte-
lmeiben a bánatpénznek a bíróságnál előleges
elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt átszolgáltatni.

Pécsváradon, 1898. évi június hó 27-én.
A kir. jbróság mint tlkvi hatóság.

Schill,

kir. járásbíró.

UNIV. MED.

Dr. GÁL JENŐ

fogspezciálista, fogműtő.

Lakik: Széchenyi-tér, a takarékpénztár új palotájában.

➡ Rendel d. e. 9—12-ig, d. u. 2—6 óráig. ➡

Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy a hazai, mint a külföldi
egyetemen elsajátított módszer szerint a modern technika vívmányainak fel-
használásával készít jótállás mellett: arany, platin-arany, porcellán, üveg,
ezüst, rézamalgam és ezementplombákat, kautschuk és fémbe foglalt
fogsorokat, korona- és hidmunkákat, különböző stiftfogakat, obturatorokat,
helyettesít reszelt állkapcsokat, kijavit igazítógépezetekkel hibásan álló fogakat stb.

Foghuzás kéjgázzal és a nélkül.

38168. szám.

II. 1898.

Hirdetmény.

A dohány javak fuvarozása iránt, a pécsi kir. pénzügyigazgatóság kerületében
elhelyezett dohányraktár számára, a pécsi vaspálya-állomáshoz érkező dohányjavaknak ezen
állomástól a pénzügyigazgatósági épületben levő dohányraktárig való szállítása, ugyanígy
való beraktározása, valamint dohányjavak, üres edények s zsákoknak a raktárból a pécsi
vasuti állomáshoz való fuvarozásának, az 1899/1901. évekre való biztosítása céljából, alul-
írott **m. kir. pénzügyigazgatóságnál folyó évi október hó 20-án délelőtt 10
órákor** az eddig beérkező írásbeli ajánlatok felbontása mellett árlejtés fog tartatni.

Az 50 kros bélyeggel ellátandó és **legkésőbb folyó évi október hó 19-én
déli 12 óráig** az alulírt m. kir. pénzügyigazgatóság főnökénél benyújtandó lepecsételt
ajánlatban szóval és számokkal megjelölendő az összeg, melyet ajánlattevő 100 (Egyszáz)
kilogramm súlyu küldeményért a raktárba való raktározásával együtt a pécsi vaspálya-
állomástól a pécsi dohányraktárba és viszont, követel és pedig külön-külön a dohány-anyag,
zsákok és üres tartályokat illetőleg.

Az ajánlathoz bánatpénz fejében **200 frt** azaz Kettőszáz forint készpénzben csa-
tolandó, mely összeg azon ajánlattevőknek, kiknek ajánlata el nem fogadtatik, azonnal
vissza fog adatni.

Az árlejtés iránti végleges elhatározás a nagyméltóságú m. kir. pénzügyministerium-
nak van fenntartva.

A többi feltételek alulírt m. kir. pénzügyigazgatóság I. emelet, 5-ik számú hivata-
los helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

**Az ajánlatba kiteendő, hogy az ajánlattevő a feltételeket ismeri és
azoknak magát aláveti.**

Pécssett, 1898. évi szeptember 4-én.

M. kir. pénzügyigazgatóság.